

DIVENDRES, 22.00 h

29/08/2025

PAUL LEWIS, piano

**ORQUESTA SINFÓNICA
DE TENERIFE**

VÍCTOR PABLO PÉREZ, director

PROGRAMA

Concert per a piano núm. 5 en mi bemoll major,
«Emperador», op. 73.

Ludwig van Beethoven (1770 – 1827)

Allegro

Allegro un poco mosso

Rondo: Allegro ma non troppo

Simfonia núm. 9 en mi bemoll major, op. 70.

Dmitri Xostakóvitx (1906 – 1975)

Allegro

Moderato

Presto

Largo

Allegretto – Allegro

Marxa fúnebre de «The Great Citizen», op. 55.

Dmitri Xostakóvitx

NOTES AL PROGRAMA

Majestuositat i scherzo

J. A. Mendiola

El cinquè i darrer concert per a piano i orquestra de la collita de Ludwig van Beethoven, en mi bemoll major, ha passat a la història per moltes i variades raons: des de la seva grandiositat fins a l'anècdota del sobrenom, «Emperador», pel qual és fins i tot més conegut. Una circumstància que segurament no hauria agradat al compositor, per la seva aversió a qui ostentava aquest títol, Napoleó, que en el moment de la seva escriptura envaïa Viena. Diuen si va ser un oficial francès que el dia que Carl Czerny, pianista virtuós, deixeble de Beethoven i professor de Franz Liszt, estrenava aquest concert a la capital austriaca, va exclamar «C'est l'empereur». Tot i que el més probable és que fou per obra i gràcia de l'editor anglès Johann Baptist Cramer i tan sols per motius comercials. Si més no, és important no oblidar que la peça està dedicada a l'Arxiduc Rodolf, fill i nebot d'emperadors, però crec que tampoc no és per això.

Però si per alguna cosa aquest concert figura en lletres de motlle dins la història de la música és pel cúmul de virtuts, extrema dificultat i originalitat estructural. Originalitat que es fa palesa des de l'inici monumental a càrrec de tota l'orquestra, fins que sorgeix tot un broll de virtuosístics arpegis per part del solista amb els quals anuncia l'exuberant cadència. L'«Emperador», per una altra banda, va més enllà d'un piano acompanyat per una orquestra. Beethoven converteix la formació en molt més que un complement, ja que ofereix uns efectes orquestrals fins aleshores del tot desconeguts i que estableixen un diàleg constant amb l'instrument solista que els situa al mateix nivell. Després d'aquesta escomesa grandiosa arriba el moment per a la calma, amb l'Adagio un poco mosso. Tot un decàleg de subtileses d'una tendresa infinita i un equilibri majúscul amb què esdevé la culminació de l'obra d'art. De bell nou torna l'explosió, un marmori castell de focs d'artifici amb el tercer moviment, Rondo: Allegro ma non troppo. Un exercici de poderosa solidesa amb el qual conclouen quaranta minuts per al gaudi sense límits.

Corria l'any 1944. «Estic preparant la meua pròxima simfonia. La novena. Voldria escriure-la per a cor, cantants solistes i orquestra, sempre que pogués trobar un text adequat i no m'espantàs suscitar analogies immodestes», escrivia Xostakóvitx al seu amic i també biògraf Dmitri Rabinovich. L'expectació, per tant, era màxima. Tothom esperava un duel al cim, amb la novena de Beethoven, tot just quan Stalin acabava de guanyar la guerra a Hitler. Però a la primera audició, per a amics i coneguts, entre els quals també hi havia Rabinovich, va deixar tothom bocabadat. El que havia de ser grandios va ser la simfonia més curta que mai s'havia escrit. El que havia de ser una trilogia monumental, com les dues anteriors, es va quedar en una simfonia-scherzo, un acudit de 25 minuts, que és el mateix temps que el primer moviment de la vuitena.

El temps, sempre el temps, justicier implacable i infallible, ho ha col·locat tot al seu lloc i els cinc moviments, Allegro-Moderato-Presto-Largo-Allegretto, dels quals, els tres darrers s'interpreten sense pausa, brillen per mèrits propis i sense circumstàncies patriòtiques que els condicionin. La Simfonia núm. 9 en mi bemoll major, op. 70 és una composició d'unes característiques peculiars, des de la precisió harmònica fins a la configuració, farcida d'humor i alegria, tot just al contrari que les dues ja esmentades.

Com a complement a la novena, la Marxa fúnebre op. 55, composta per Xostakóvitx per a la pel·lícula de Fridrikh Ermler, *El gran ciutadà* (1938).

NOTAS AL PROGRAMA

Majestuosidad y scherzo

J. A. Mendiola

El quinto y último concierto para piano y orquesta de la cosecha de Ludwig van Beethoven, en mi bemol mayor, ha pasado a la historia por muchas y variadas razones: desde su grandiosidad hasta la anécdota del apodo, «Emperador», por el que es incluso más conocido. Una circunstancia que seguramente no habría gustado al compositor, por su aversión a quien ostentaba ese título, Napoleón, que en el momento de su escritura invadía Viena. Dicen si fue un oficial francés que el día que Carl Czerny, pianista virtuoso, discípulo de Beethoven y profesor de Franz Liszt, estrenaba este concierto en la capital austriaca, exclamó «C'est l'empereur». Aunque lo más probable es que fuera por obra y gracia del editor inglés Johann Baptist Cramer y sólo por motivos comerciales. Al menos, es importante no olvidar que la pieza está dedicada al Archiduque Rodolfo, hijo y sobrino de emperadores, pero creo que tampoco es por eso.

Pero si hay algo por lo que este concierto figura en letras de molde en la historia de la música es por el cúmulo de virtudes, extrema dificultad y originalidad estructural. Originalidad que se pone de manifiesto desde el inicio monumental a cargo de toda la orquesta, hasta que surge todo un chorro de virtuosísticos arpeggios por parte del solista con los que anuncia la exuberante cadencia. El «Emperador», por otra parte, va más allá de un piano acompañado por una orquesta. Beethoven convierte la formación en mucho más que un complemento, ya que ofrece unos efectos orquestales hasta entonces desconocidos y que establecen un diálogo constante con el instrumento solista que los sitúa al mismo nivel. Después de esta acometida grandiosa llega el momento para la calma, con el Adagio un poco mozo. Todo un decálogo de sutilezas de una ternura infinita y un equilibrio mayúsculo con el que culmina la obra de arte. De nuevo vuelve la explosión, un marmóreo castillo de fuegos artificiales con el tercer movimiento, Rondo: Allegro ma non troppo. Un ejercicio de poderosa solidez con el que concluyen cuarenta minutos para el disfrute sin límites.

Corría el año 1944. «Estoy preparando mi próxima sinfonía. La novena. Quisiera escribirla para coro, cantantes solistas y orquesta, siempre que pudiera encontrar un texto adecuado y no me asustara suscitar analogías inmodestas», escribía Shostakovich a su amigo y también biógrafo Dmitri Rabinovich. La expectación, por tanto, era máxima. Todo el mundo esperaba un duelo en la cima, con la novena de Beethoven, justo cuando Stalin acababa de ganar la guerra a Hitler. Pero en la primera audición, para amigos y conocidos, entre los que también estaba Rabinovich, dejó a todo el mundo boquiabierto. Lo que debía ser grandioso fue la sinfonía más corta jamás escrita. Lo que iba a ser una trilogía monumental, como las dos anteriores, se quedó en una sinfonía-scherzo, un chiste de 25 minutos, que es el mismo tiempo que el primer movimiento de la octava.

El tiempo, siempre el tiempo, justiciero implacable e infalible, lo ha colocado todo en su sitio y los cinco movimientos, Allegro-Moderato-Presto-Largo-Allegretto, de los cuales, los tres últimos se interpretan sin pausa, brillan por méritos propios y sin circunstancias patrióticas que los condicionen. La Sinfonía núm. 9 en mi bemol mayor, op. 70 es una composición de unas características peculiares, desde la precisión armónica hasta la configuración, llena de humor y alegría, justo al contrario que las dos ya citadas.

Como complemento a la novena, la Marcha fúnebre op. 55, compuesta por Shostakovich para la película de Fridrikh Ermler, *El gran ciudadano* (1938).

PROGRAM NOTES

Majesty and Scherzo

J. A. Mendiola

The fifth and last concerto for piano and orchestra from Ludwig van Beethoven's collection, in E flat major, has gone down in history for many and varied reasons: from its grandeur to the anecdote of the nickname, «Emperor», by which it's even better known. A circumstance that no doubt wouldn't have pleased the composer, due to his aversion to the one who held this title, Napoleon, who at the time of its writing was invading Vienna. They say it might have been a French officer who exclaimed «C'est l'empereur» on the day that Carl Czerny, a virtuoso pianist, Beethoven disciple and Franz Liszt teacher, premiered this concerto in the Austrian capital. However, it's most likely that it happened by the will and grace of the English publisher, Johann Baptist Cramer, and solely on commercial grounds. At the very least, it's important not to forget that the piece is dedicated to Archduke Rudolf, who was the son and nephew of emperors; however, I believe that's not the reason either.

But if there's a reason why this concerto is recorded in the history of music, it's for its mixture of virtues, extreme difficulty and structural distinctiveness. A

distinctiveness that is evident from the monumental beginning carried out by the entire orchestra, until a whole sprout of virtuosic arpeggios emerges from the soloist, with which they announce the lavish cadence. The «Emperor», on the other hand, goes beyond a piano accompanied by an orchestra. Beethoven transforms the line-up into much more than a complement, as he offers orchestral effects completely unknown until then, which establish an ongoing dialogue with the solo instrument, placing them on the same level. After this grandiose undertaking, the moment for calm arrives with the Adagio un poco mosso. A whole roster of subtleties of infinite tenderness and a capital balance with which it becomes a work of art's completion. The explosion returns once again, a marbled fireworks display with the third movement, Rondo: Allegro ma non troppo. An exercise in powerful solidity with which forty minutes of limitless enjoyment conclude.

The year was 1944. «I'm building my next symphony—the ninth. I'd like to write it for a choir, solo singers and an orchestra, provided I can find a suitable text and I'm not afraid of bringing about immodest analogies», Shostakovich wrote to his friend and biographer Dmitri Rabinovich. Therefore, the expectation was maximum. Everyone expected a duel at the top with Beethoven's Ninth, just as Stalin had just won the war against Hitler. But at the first audition, for friends and acquaintances, among whom was Rabinovich, it left everyone speechless. What was supposed to be grandiose was the shortest symphony ever written. What was supposed to be a grand trilogy, like the previous two, remained a symphony-scherzo—a 25-minute joke, which is the same time as the eighth's first movement.

The time, always the time, as a ruthless and unfailing avenger, has put everything in its place, and the five movements, Allegro-Moderato-Presto-Largo-Allegretto, of which the last three are performed without pause, shine on their own merits and without patriotic circumstances constraining them. Symphony no. 9 in E flat major, Op. 70 is a composition with unique features, from harmonic accuracy to full-of-humour-and-joy arrangement, just the opposite of the two already mentioned.

As a complement to the Ninth, the Funeral March Op. 55, written by Shostakovich for Fridrikh Ermiler's movie, *The Great Citizen* (1938).

FESTIVAL 2025

09/08/2025 JANINE JANSEN, violí - CAMERATA SALZBURG

12/08/2025 SIR ANDRÁS SCHIFF, piano

14/08/2025 QUARTET CASALS

16/08/2025 SONYA YONCHEVA, soprano - L'ORCHESTRE DE L'OPÉRA ROYAL DE VERSAILLES - STEFAN PLEWNIAC, director

20/08/2025 HELIX TRIO ENSEMBLE EMERGENTE FESTCLÁSICA 2025

23/08/2025 IVÁN MARTÍN, piano GALDÓS ENSEMBLE

26/08/2025 SPANISH BRASS CONCERT SOLIDARI

29/08/2025 PAUL LEWIS, piano - ORQUESTA SINFÓNICA DE TENERIFE - VÍCTOR PABLO PÉREZ, director

Gràcies, fins a l'any vinent.
Gracias, hasta el próximo año.
Thank you, see you next year.

OFICINA DEL FESTIVAL DE POLLENÇA

Convent de Sant Domingo

c/ de Pere J. Cànaves Salas, s/n. - Pollença, Mallorca

info@festivalpollenca.com / Tel +34 674 935 302

ORGANITZA I PATROCINA

AJUNTAMENT DE POLLENÇA

FINANÇAT PER

Conselleria de Turisme,
Cultura i Esports
Direcció General de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

INSTITUTO NACIONAL DE
LAS ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MÚSICA

COL·LABOREN

Colonya
Fundació Guillem Clifre

SON BRULL
— RURAL SANCTUARY —

Teatre
Principal

Consell de
Mallorca

MITJÀ DE
COMUNICACIÓ
OFICIAL

IB